

EDUSKUNNAN VASTAUS 105/2004 vp

Hallituksen esitys tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden käsittelystä lunastusmenettelyssä ja ydinenergialain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2003 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden käsittelystä lunastusmenettelyssä ja ydinenergialain muuttamisesta (HE 165/2003 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 13/2004 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa ympäristöasioiden käsittelyaikojen kokonaispituutta ja lisää tarvittaessa hallinnon resursseja valitusten käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja oikeussuojajärjestelmän toimivuuden turvaamiseksi.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sellaisen pitkittäishankkeita koskevan lainsäädännön aikaansaamiseksi, johon voitaisiin sisällyttää myös tarvittavat aineelliset valitusperusteet.

Eduskunta on

hyväksynyt Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan ja

hyväksynyt annettavaksi hallituksen ehdottamat kaksi selitystä:

1. Suomi katsoo, etteivät 9 artiklan 2 kappaleen uudelleentarkastelua koskevat määräykset edellytä niiden soveltamista hanketta koskevan päätöksenteon siinä vaiheessa, kun valtioneuvosto tekee periaatepäätöksen, jonka eduskunta voi kumota tai hyväksyä, jos 9 artiklan 2 kappaleen määräykset tulevat sovellettaviksi hanketta koskevassa myöhemmässä päätöksenteossa.

2. Jotkut yleissopimuksen I liitteessä tarkoitettut toiminnot saattavat edellyttää viranomaiselta tai viranomaisilta peräkkäisiä päätöksiä siitä, sallitaanko toiminta. Suomi katsoo, että kukin sopimuspuoli määrittelee kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, missä vaiheessa on oikeus

pyytää 6 artiklan soveltamisalaan kuuluvan päätöksen, toimen tai laiminlyönnin asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen uudelleentarkastelua 9 artiklan 2 kappaleen nojalla.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Laki

eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on turvata Århusissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tiedon saannista,

yleisön osallistumisoikeudesta sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn yleissopimuksen 9 artiklassa tarkoitettu muutoksenhakuoikeus asianosaisille ja rekisteröidyille yhteisöille.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan hankkeisiin, joissa tarkoituksena on rakentaa:

1) maanpäällinen jännitteeltään vähintään 220 kilovoltin ja pituudeltaan yli 15 kilometrin mittainen sähköjohto;

2) kaasun, öljyn tai kemikaalien kuljettamiseen tarkoitettu siirtoputki, jonka pituus on yli 40 kilometriä ja halkaisija yli DN 800 millimetriä; tai

3) kaukoliikenteen rautatie.

3 §

Suhde kaavajärjestelmään

Jos hankkeen toteuttaminen perustuu kaikilta osin maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa hankkeen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty, tämän lain mukaista menettelyä ei sovelleta.

4 §

Lunastuslupa ja lunastuksen toimeenpano

Tässä laissa tarkoitettua hanketta ei saa toteuttaa ilman kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukaista lunastuslupaa. Lunastuksen toimeenpanosta ja lunastuksesta on muutoin voimassa, mitä edellä mainitussa laissa tai muussa laissa erikseen säädetään.

5 §

Muutoksenhaku

Oikeus valittaa tässä laissa tarkoitettuja hankkeita varten annetusta lunastusluvasta on sen li-

säksi, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden-, tai luonnonsuojelun edistäminen taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Lunastuslupaa koskeva päätös annetaan tiedoksi siten kuin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 9 §:ssä ja 10 §:n 2 momentissa säädetään. Lunastuslupaa koskeva päätös annetaan tiedoksi 1 momentissa tarkoitettulle säätiölle tai yhdistykselle yleistiedoksiantona siten kuin siitä erikseen säädetään.

6 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tätä lakia sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen vireille tuleviin hankkeisiin.

Tätä lakia ei sovelleta hankkeisiin, joiden toteuttamiseksi on tämän lain voimaan tullessa haettu kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa tarkoitettua lunastuslupaa.

Laki

ydinenergiain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 11 päivänä joulukuuta 1987 annettuun ydinenergiainlakiin (990/1987) uusi 25 a ja 75 a § seuraavasti:

25 a §

Rakentamislupapäätöksen tiedoksianto ja siitä tiedottaminen

Rakentamislupaa koskeva päätös annetaan tiedoksi yleistiedoksiantona siten kuin siitä erikseen säädetään.

Päätös on toimitettava niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet.

valtioneuvoston rakentamislupapäätöksestä on rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät.

75 a §

Valitusoikeus rakentamisluvasta

Sen lisäksi, mitä edellä säädetään muutoksenhausta, valitusoikeus 18 ja 19 §:ssä tarkoitetusta

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tätä lakia ei sovelleta ydinlaitoksen rakentamista koskevaan hankkeeseen, jota koskeva hakemus valtioneuvoston periaatepäätöstä varten on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 21 päivänä kesäkuuta 2004